

Hinduismens verdensmission

AF JOHANNES AAGAARD

Man kan læse i alle mulige lærebøger om hinduismen, at denne religion ikke er missionerende. Ikke desto mindre møder vi alle hindu-missionærer på gader og stræder. Vi hører dem missionere i radioen, vi læser deres flyveskrifter, vi ser deres plakater, og vi kender alle til mennesker, der er blevet omvendt af deres mission.

Nogle af de få forfattere, der lader sig påvirke af sådanne kendsgerninger, har søgt at forklare dem ved den påstand, at denne missionsvirksomhed er noget, der er typisk for disse «guruers» påvirkning af Vesten. Både deres sans for penge og for omvendelser skulle vise, at de i virkeligheden ikke mere er ægte hinduer, men har solgt deres sjæl til Vesten.

Når man interesserer sig – endog professionelt – for nyreligiøsitetens mange missioner iblandt os, er det derfor nærliggende at tage til Indien og studere forholdene på stedet. Er den indiske hinduisme missionerende – ja eller nei? Svaret er ja. Hinduismen var og er missionerende, også i Indien.

Det *historiske* bevis for denne påstand kan ikke rummes inden for denne artikels rammer. Den *nutidige* virkelighed står imidlertid i fuldstændig harmoni med fortiden. Hinduismen missionerer, prose-lytiserer, propaganderer, eller hvilke udtryk man nu foretrækker. Det sker ofte, at indere på besøg i Danmark udtaler sig om «vore» guruer og hævder, at de er helt ukendte i Indien, ja er uglesete «derude». Det er heller ikke sandt. De store guruer i Vesten er også store guruer i Østen. De har meget store antal disciple og er lige så meget/lidt respekterede som religiøse ledere altid har været det i Indien, dvs. man har sin egen guru og afviser de andres. Overalt i Indien – butikker, hoteller, private hjem, ser man billeder af de guruer, som vi også kender hos os, samt billeder af en hel del guruer, som endnu ikke er kommet til os, men snart gør det. De er på vej.

Og de kommer ikke bare på egen regning og risiko.

Både Prabhupada (Hare Krishna) og Maharishi Mahesh Yogi (TM), Janakananda (Skandinavisk Yoga) og Sanatanananda (NU Yoga) og alle de andre ledende guruer eller swamier i vores ende af

verden er kun aktive missionærer, fordi deres guru har sat dem til at være det. De adlyder blot «his masters voice», men gør det naturligtvis frivilligt. De er flittige og dygtige missionærer, fordi de er led i en kæde af missionærer, der strækker sig fra den hjemlige indiske «math» ud til det yderste Thule.

I januar 1979 var jeg i Indien med en studentergruppe for at studere hinduisme og kristendom i Indien. Under rejsen læste vi i aviserne om en *hinduistisk verdenskonference i Allahabad*. Den samlede 60 000 deltagere, hvoraf mange tusinder var delegater fra andre lande. Jeg begyndte med det samme at undersøge, hvad det var for noget. Men ingen kunne hjælpe med oplysninger. Det virkede yderst ejendommeligt, at en sådan kæmpe konference kunne finde sted, uden at selv teologer og religionsforskere vidste noget derom.

I januar 1980 fortsatte jeg mine efterforskninger, men igen uden resultat. Først i juni 1980, hvor jeg deltog i en dialogkonference i Nordindien mellem kristne og hinduistiske teologer, blev jeg klar over, at det var *Hindu Visva Parishad*, der stod bag den store konference i 1979. Men selv hinduerne kendte ikke noget videre til organisationen eller ville i hvert fald ikke fortælle mig derom. Tilbage i Delhi gik jeg på jagt og fandt til sidste organisationens hovedkvarter. Det lykkedes mig at få lov til at købe konferencerapporten fra 1979 samt en tilsvarende rapport fra konferencen i 1966 samt et par årgange af deres publikation, der kommer ca. 10 gange om året.

Studiet af disse publikationer var fantastisk givende, men mere vil have mere, så under min reise i januar 1982 gik jeg for alvor på jagt. Ingen europæiske biblioteker har disse publikationer. Det var derfor ikke overraskende, at heller ikke de offentlige forskningsbiblioteker i Delhi kendte til dem. De var end ikke registrerede i de almindelige oversigter. Men ved et tilfælde fik jeg at vide, at der var en afdeling af Hindu Visva Parishad i Allahabad, som jeg netop skulle besøge for at deltage i Kumbha-melaen, så det førte til et virkelig udbytterigt køb af samtlige «back-issues» af Hindu Visva Parishads publikationer, ca. en meter støvet litteratur, som nu befinder sig i Århus, hvor medarbejderne ved «arkiv for religionsstudier» på det teologiske fakultet er ved at analysere de indisk duftende sider.

Visse ting står dog fast allerede nu:

Visva Hindu Parishad (VHP) er faktisk *hinduismens internationale missionsråd*. Hvis nogen skulle være i tvivl om troværdigheden i denne konklusion, må de læse VHPs konstitution, hvori det hedder:

Det er sammenslutningens mål.

1. at tage skridt til at konsolidere og styrke hindusamfundet,
2. at beskytte, udvikle og sprede hindu-livsværdierne,
3. at etablere en missionærorden, både for læge og indviede med det formål at udbrede (propagate) dynamisk hinduisme . . . samt at åbne, lede og assistere seminarier eller centre til træning af sådanne missionærer.

I øvrigt beskriver konstitutionen i flere afsnit opgaven udenlands som den at styrke og inspirere sammenslutninger, der har samme mål som VHP samt at opretholde gode kontakter med dem.

Blandt de mange *gurusammenslutninger, der fungerer i samarbejde med VHP* kan allerede nu – på basis af en hurtig kontakt med materialet følgende nævnes:

Ramakrisnamissionen/Vedanta Societies overalt i verden, Yogandas Self-Realization Fellowship, Hare Krishna/ISCKON, Swami Shivananda og hans udløbere, som hos os er Skandinavisk Yoga, Chinmayananda som er en slags grå eminence i organisationen, Sathia Sai Babba, 3HO – de hvide sikher – samt teosoffer og flere forskellige yogasammenslutninger. Også den tibetanske buddhisme er med i billedet, idet Dalai Lama var præsident for VHPs konference i Allahabad i 1979.

VHP afholder mange konferencer både inden for og uden for Indien for at koordinere og inspirere den omfattende verdensmission, som VHP er centrum for. Mest betydningsfulde er *de store internationale missionskonferencer*, som holdes i tilknytning til de store Kumbha-melaer i Allahabad. Denne tilknytning til ortodoks hinduisme har gjort de store konferencer til ikke blot store missionsbegivenheder, men også til store enhedsbegivenheder. På Kumbhamelaerne kommer i alt væsentligt alle de ortodokse hinduistiske munkegrupperinger, og *transcendental Meditation* tælles med til dem. Derimod har der været en hel del såkaldte «samajister» uden for den ortodokse – såkaldt «sanataniske» hovedgruppe.

Når VHPs internationale konferencer samles samtidig med og som en del af de store Kumbha-melaer, bringes derved alle grupperingerne sammen, og kløfter overbygges. Der er således en klar strategi og en kløgtig målsætning i ledelsen af VHP.

*

Det kan man ikke undres over, når man har sat sig ind i VKPs historie. Den er nemlig et samlingssted for alle de vigtige aktionsgrupper

inden for nyere hinduisme, dog først og fremmest følgende:

1. *Arya Samaj*, hvis stifter og profet Swami Dayananda Saraswati mere end nogen anden har fornyet den missionerende hinduisme. Han har direkte udviklet et slags missions sakramente, kaldet *shuddi*. Disse «samajister» er traditionalister og fundamentalister (tilbage til vedaerne), men forstår at bruge den moderne verdens hjælpemidler.

2. *Aurobindos* millitante hinduisme, som først var basis for hans indsats i den indiske frihedskamp, siden for Aurobindos «Integrale Yoga», som er blevet en international bevægelse.

3. *Vivekanandas* «praktiske vedanta», som mere end nogen anden faktor har medvirket til at skabe den internationale bevidsthed omkring «enhedsfilosofien» og «holismen».

4. *Teosofiens* mange udtryk for ny-gnosticisme, som i alle dele af verden har lagt grunden for den okkulte bevægelse, som f.eks. også antroposofferne og Martinus' åndsvidenskab repræsenterer.

Men dertil kommer indflydelsen fra en del markante hinduistiske højreorganisationer, der har sat deres præg på Indiens udvikling de sidste 75 år. Blandt dem er de vigtigste:

1. *Hindu Mahasabha*, der 1906 trak den indiske nationalisme stærkt til højre, gjorde den anti-muslimsk og ortodoks hinduistisk. Fra denne gruppe kom den mand der myrdede Gandhi på grund af dennes «eftergivenhed» over for muslimerne.

2. *Rashtriya Swayam Sevak Sangh* – i korthed kaldet og kendt som *RSS*, der fra 1925 til i dag er vokset støt og nu er den stærkeste åndelige/politiske faktor i Indien. Gennem især partiet *Jana Sangh* udøver *RSS* en stadig stærkere højredrejning i Indien, og der er kyndige folk, der spår bevægelsen en definitiv sejr inden for de næste 10 år.

Vishva Hindu Parishad lægger ikke skjul på disse aner. I publikationerne siges det direkte, at *VHP* og *RSS* har fælles oprindelse og fælles ledelse, og de andre oven for anførte bevægelser fremhæves også som elementer af helheden.

*

Her har vi således den historiske og nutidige baggrund for en stor del af dagens nyreligiøsitet, nemlig for den del, vi kalder «guruismen», som næsten alle vore hjemlige *swamier* og *yogier* (også kaldet yoga-lærere) tilhører og repræsenterer.